

Nämndsinitiativ rörande behov av effektiv förvaltnings- och idékultur

Antalet regelverk i samhället som kringgärdar företagande och förvaltning har ökat över tid: nya lagar, policys, checklistor, manualer mm¹. Politiken tenderar att vilja reglera, kontrollera och centralisera allt mer. Likaså har kraven på granskning, riskanalys, övervakning, mätning mm ökat, så att det i vissa fall råder gransknings- och mätningsträngsel. Här finns en uppenbar fara för att det successivt växer fram en systemvärld med regelångest och felminimerande kultur med svagt resultat som följd. "Bättre att ha ångest över svagt resultat än regelfel"². Ett överdrivet risktänkande och dokumentationsiver kan hämma medarbetare att tänka själv, använda sunt förnuft, reflektera och kritiskt analysera. "För många regler riskerar göra hjärnan mjuk"³. Om det läggs tid på något tas det från något annat. Problemet är att dokumentationen och mätningskulturen kan bli viktigare än verksamheten. Kostnaden för att undvika fel kan bli högre än värdet av att tänka nytt. Även ökade utbildningsinsatser kan, felaktigt utformade, verka fördummande. Att inte tillvarata möjligheter att effektivisera är också en källa till att missa målet med verksamheten.

Det behövs, med andra ord, balans i förvaltningskulturen mellan instrumentella system för styrning, regelefterlevnad, undvikande av risker å ena sidan och att utveckla verksamheten å den andra som ger utrymme för nya idéer, innovation och omdömesgill kultur med fokus på att ta vara på möjligheter. En tjock matta av detaljstyrning och kontroll får inte hindra att verksamheten utvecklas. En sådan vaksamhet är enligt vår mening starkt befogad. En lärande organisation som skall generera ny kunskap behöver regelverk som lämnar utrymme för nya idéer, annars stagnerar verksamheten.

Ovanstående beskrivning skall inte ses som en farhåga för specifikt Serviceförvaltningen, utan mer som en generell tendens i samhällsutvecklingen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi

- Att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att årligen redovisa hur förvaltnings- och idékulturen utvecklas med särskild uppmärksamhet mot en lärande kultur med balans mellan instrumentell och annan styrning.
- Att nämnden under innevarande mandatperiod arrangerar en expertföreläsning/hearing i vad som utmärker framgångsrika förvaltningskulturer⁴.

¹ Fenomenet har betecknats som "förpappring" av professor Jonna Bornemark, Södertörns högskola (Horisonten finns alltid kvar; ISBN 978-91-89043-28-2)

² Mats Alvesson, organisationsforskare Lunds Universitet (Extra allt; ISBN 978-91-88589-52-1)

³ Mats Alvesson, organisationsforskare Lunds Universitet (Extra allt; ISBN 978-91-88589-52-1)

⁴ T ex Louise Bringselius, docent i företagsekonomi vid Lunds universitet, ledamot Tillitsdelegationen.

David Blomgren (M)

Haqvin Svensson (M)

Bengt Nilsson (C)

Katarina Kasmarvik (M)

Med instämmande av:

Hans Banke (M)

Peter Arvebro-Sjöo (M)

Filip Berggren (M)

Axel Friberg (C)